

národní
úložiště
šedé
literatury

Legendární traktor Svoboda DIESEL-KAR 12 slaví 80 let

Taussiková, Jitka
2019

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-537977>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 09.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Tisková zpráva
26. listopadu 2019

Legendární traktor Svoboda DIESEL-KAR 12 slaví 80 let

Je to již 80 let, kdy na pole vyjel jeden z nejrozšířenějších a nejoblíbenějších pomocníků malých a středních rolníků první poloviny dvacátého století, traktor Svoboda DIESEL-KAR 12. Na tento typ pak navázalo několik úspěšných řad zemědělských strojů Svoboda, než byla v roce 1948 firma znárodněna. Ikonický traktor zdobí také vchod do hlavní výstavní budovy muzea v Praze na Letné.

Typ DK 12 byl vyvinut z první řady traktorů Svoboda DK, která obsahovala čtyři výkonové varianty. Šlo o jednoduchý, ale velmi spolehlivý stroj s nenáročnou údržbou a nízkými provozními náklady. Jednalo se o tříkolové modely s výkony 5 a 7 koní a výkonnější čtyřkolovou verzi s motory 10 a 17 koní. Poprvé se traktor Svoboda objevil na Hospodářské výstavě v Praze roku 1934 s typem DK 5. Jeho pohon obstarával upravený motor Klöckner-Humboldt-Deutz 5HP s novým vstřikovacím zařízením. Všechny předválečné typy vycházely ze stejného základu, který tvořil jednoválcový diesellový motor s odpařovací chlazením, ocelový rám a převodová skříň vcelku se zadní nápravou. „Národní zemědělské muzeum má ve svých sbírkách ucelenou řadu traktorů Svoboda. Ovšem za nejcennější považují traktor válečné výroby, typ Svoboda 25G, který je vystaven v naší čáslavské pobočce a je pravděpodobně jediným dochovaným exemplářem této série,“ říká ředitel Národního zemědělského muzea Čáslav Vladimír Michálek.

Během válečných let musela být dle nařízení říšského protektora zahájena v celé říši výroba sjednocených typů traktorů s motory Deutz. Tak vznikly dva nepůvodní modely o výkonech 22 a 25 koní. Ten výkonnější, Svoboda 25G, se vyráběl pouhé dva roky a jako palivo využíval dřevoplyn, vyrábějící se v namontovaném generátoru. Slabší typ měl dvouválcový naftový motor Deutz, jenž byl po válce upraven a osazen motorem vlastní výroby.

V poválečných letech ještě firma Svoboda vyvinula bezrámový traktor s jednoválcovým motorem o výkonu 15 koní, vycházející z osvědčené předválečné konstrukce, ale v roce 1948 byl podnik znárodněn, objekty převzala nedaleká mladoboleslavská Škodovka a výroba traktorů byla následně ukončena.

Traktor Svoboda DK 12 dobře znají i návštěvníci pražské budovy Národního zemědělského muzea – jeden exemplář je k vidění hned u hlavního vchodu do budovy, druhý v expozici Jede traktor. Zvuk motoru tohoto traktoru si lze i poslechnout ve [videu na YouTube](#) kanálu Národního zemědělského muzea v cyklu Koně pod kapotou. Cyklus má 21 dílů a zachycuje zvuk vybraných strojů z muzea zemědělské techniky v Čáslavi, českých i zahraničních.

Traktor Svoboda DK 12

Traktor Svoboda 25G

Národní zemědělské muzeum je státní příspěvková organizace zřizovaná Ministerstvem zemědělství. Zabývá se zejména tematikou zemědělství, lesnictví, myslivosti, rybářství, zahradnictví, potravinářství, zpracování zemědělských produktů, vývoje venkova a kulturní krajiny. Národní zemědělské muzeum má kromě hlavní výstavní budovy v Praze také další čtyři pobočky – Čáslav, zámek Kačina, zámek Ohrada, Valtice. Jednotlivé pobočky jsou zaměřeny tak, aby svou vědecko-výzkumnou, akviziční a prezentační činností komplexně pokrývaly zemědělství a jeho příslušné obory v celé šíři. Muzeum nabízí řadu lektorských programů a každoročně pořádá několik desítek tematických akcí pro veřejnost.

Více na www.nzm.cz.

Jitka Taussiková
tisková mluvčí
Národní zemědělské muzeum
Tel.: 604 867 970
tiskove@nzm.cz